

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка

**ФАХОВИЙ РІСТ БІБЛІОТЕКАРІВ –
НОВИЙ ФОРМАТ**

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка

Фаховий ріст бібліотекарів – новий формат

*про результати та продуктивність онлайн навчань
у дитячих бібліотеках краю 2020 - 2021 роках*

**м. Кропивницький
2021**

УДК 023
Ф 29

Фаховий ріст бібліотекарів: про результати та продуктивність онлайн навчань у дитячих бібліотеках краю у 2020-2021 роках за матеріалами однойменного обласного соціологічного дослідження / Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка; укладання матеріалів, комп'ютерна верстка Л. С. Босюк; редагування Н. І. Расторгуєва; відповідальна за випуск Т. С. Манжула. – Кропивницький, 2021. – 15 с.

Видання розраховане на фахівців спеціалізованих бібліотек для дітей та публічних бібліотек, що займаються обслуговуванням користувачів-дітей.

Матеріал вперше презентовано на обласному вебінарі «Будуємо бібліотеку майбутнього» 24 листопада 2021 року.

Одним з важливих елементів будь-якої професії є – її вдосконалення. Сьогодні, в умовах обмежень, популярними формами щодо підвищення фаху є різнопланові онлайн-проєкти, завдяки яким навчальні аудиторії значно розширились. Не були осторонь таких навчань і спеціалісти дитячих бібліотек нашого краю у 2020 та 2021 роках. Про це свідчить аналіз обласного соціологічного дослідження «Фаховий ріст бібліотекарів – новий формат», проведеного влітку 2021 року науково-методичним відділом Кіровоградської ОБД ім. Т. Г. Шевченка.

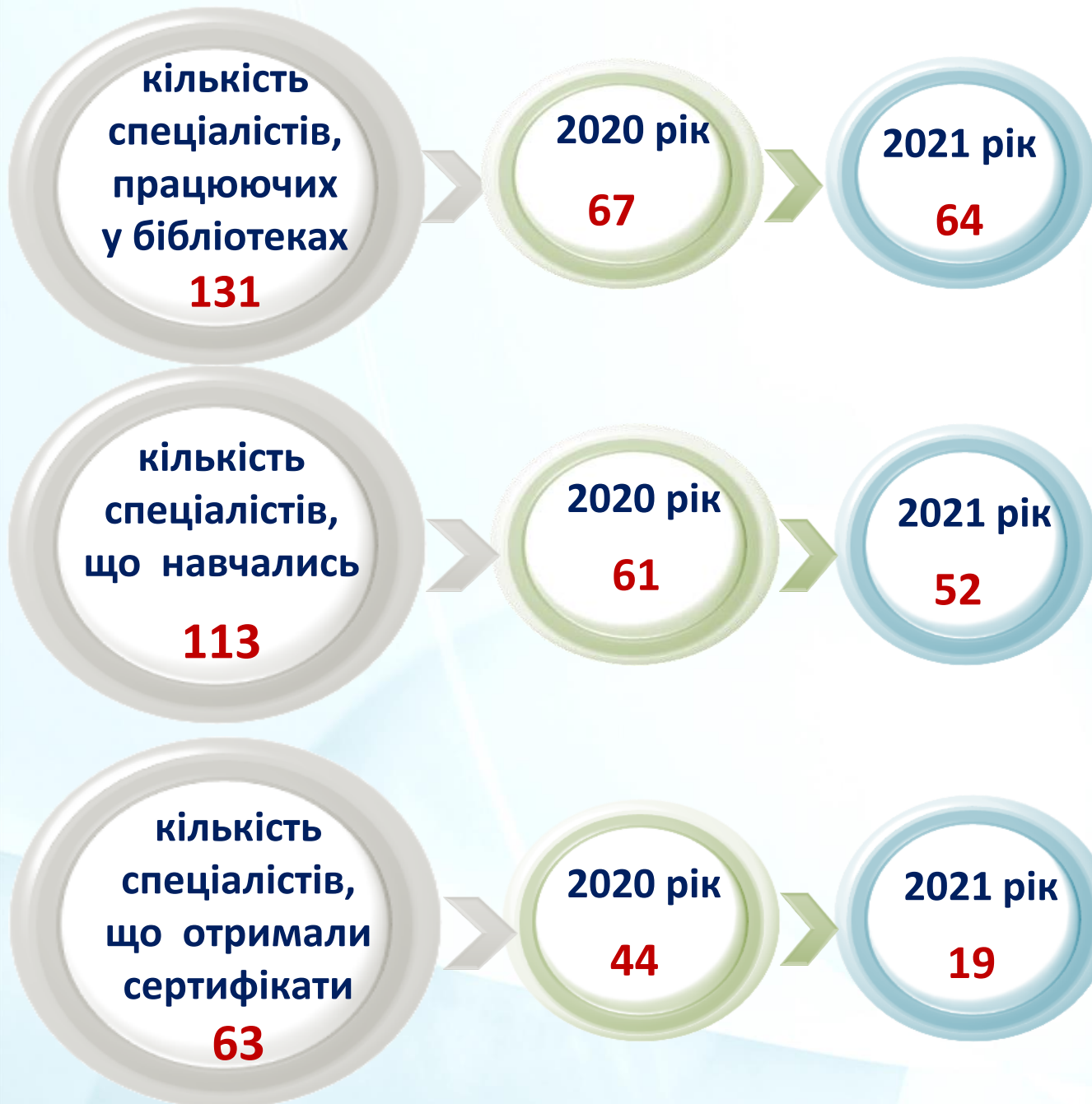
У дослідженні взяли участь 20 керівників дитячих бібліотек області, що становить близько 77,0% від загальної кількості керівного складу, крім Кіровоградської ОБД ім. Т. Г. Шевченка.

З різних причин (технічних, медичних) у дослідженні не брали участь 6 бібліотек – Витязівська, Новоархангельська, дві Новомиргородські, Рівненська та Світловодська ДК.

Анкетою дослідження передбачалось 10 питань, відповіді на які, дали не лише загальну картину професійних навчань в режимі онлайн, а й дозволили проаналізувати їх як у розвитку, так і результативно.

Матеріал дослідження викладено, в основному схематично, за допомогою діаграм, таблиць, опрацьованим додатковим статистичним даним, але не в послідовності питань анкети, а за логікою аналізу, який вибудовувався згідно відповідям респондентів.

Діаграма 1

участь фахівців
у навчаннях

2020 р. – 91,0 %

2021 р. – 81,3 %

за 2 роки –

86,3 %

сертифікати

отримали

55,8 %

за 2 роки

навчань

- * House of Europe
- * ГО Агенція сталого розвитку «Хмарочос»
- * Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні
- * ГО «Фундація «Відкрите суспільство»
- * ТОВ «ХУАВЕЙ УКРАЇНА спільно з соціальним підприємством «ДивоГра»
- * GURT RC (РЦ розвитку громадських організацій «Гурт»)

Виходячи з даних цифр, можна сказати, що на 113 бібліотекарів, у середньому, припало по 2 навчання, але слід врахувати, що в одному навчанні було декілька занять.

Форми навчань 167

Окремі «інші форми навчань»

- * воркшоп
- * хакатон ідей
- * всеукраїнська нарада
- * круглий стіл
- * майстер-клас
- * майстерня флікерів ONLINE
- * онлайн-ватра -ефір -кемп
- курс -марафон -презентація
- школа -урок
- * проблемно-цільове навчання
- * форум-майстерня
- * професійне спілкування
- * панельна дискусія
- * zoom-зустріч

Цифрові платформи, на яких відбувались навчання

ZOOM 60,1 %

YouTube 26,4 %

Інші 13,5 %

Освітні платформи, на яких відбувались навчання

**Дія. Цифрова освіта
58,7 %**

**PROMETHEUS
17,5 %**

інші 23,8 %

інші платформи 6

- * ВУМ online (Відкритий Університет Майдану)
- * EdEra
- * Euro Quiz
- * Together
- * Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності
- * Youth MediaLab (платформа шкільних та молодіжних медіа України)

- * Н Б У для дітей
- * Н Б У ім. Я. Мудрого
- * У Б А
- * Український інститут книги
- * Міністерство культури та інформаційної політики України
- * ВУМ
- * ГО Агенція сталого розвитку «Хмарочос»
- * ГО «Кременчуцький ІПЦ «Європейський клуб»
- * ГО «Форум видавців»
- * ГО «Фундація «Відкрите суспільство»
- * Good Silent Party
- * GURT RC (РЦ розвитку громадських організацій «Гурт»)
- * «Дія. Цифрова освіта»
- * House of Europe
- * Euro Quiz
- * Проєкт «Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні»
- * методичні служби місцевих, обласних бібліотек Кіровоградщини та Запорізької, Луганської ОУНБ
- * Open School in UA
- * Спільнота для навчання та викладання «Вище»
- * Спільнота «Grant management»
- * ТОВ «ХУАВЕЙ УКРАЇНА спільно з соціальним підприємством «ДивоГра»

Діаграма 5

Джерела інформації Найчастіші звернення

11,0 % УБА 14,1%

6,7 % НБУ для дітей 6,2%

0,4 % НБУ ім. Ярослава Мудрого 1,8%

32,5% з різних бібліотек

10,5% ОБД ім. Т. Г. Шевченка 36,3 %

3,0% ОУНБ ім. Д. І. Чижевського

24,0% мережа Інтернет 31,8%

7,3% ГО Агенція сталого розвитку «Хмарачос» 17,7%

4,6% Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні 39,8%

сайти

від колег

інші джерела

73 Основні практичні дії бібліотек, як результат навчань

Участь у різних проєктах, програмах, конкурсах, фестивалях надали змогу бібліотекам:

- * стати офлайн-хабами
- * створити європейські куточки «ЄС на книжковій полиці»; авторські інформаційні продукти в мережі; тематичні онлайн мапи; віртуальні – рубрику «Babi-Кіпери», виставки та вікторин на різних цифрових платформах; записи аудіокниг
- * удосконалювати роботу з фондами та бібліотечною документацією, навички зі створення бук-трейлерів
- * грамотно редагувати сторінки у соціальних мережах
- * втілювати інноваційні форми роботи
- * оновлювати інтер'єри закладів

73 Основні практичні дії бібліотек, як результат навчань

а також проводити:

- * індивідуальні консультації користувачам, благодійні акції для дітей з особливими потребами**
- * відео-круїз «Hello, Європа»**
- * он/офлайн заняття з комп'ютерної грамотності**
- * програмування та робототехніці у форматі 3D-технологій**
- * віртуальні – геокешинг «Мандри за синьою водою» та мандрівку «Сім чудес нашого краю»**
- * ділову гру «Спілкуємося у соціальних мережах»**
- * відеозаклик «Годі нудьгувати – час книжку читати!»**

У середньому, тими бібліотеками, керівники яких відповіли на дане питання, а це – близько половини від загальної кількості опитуваних, проведено понад 8 заходів.

Висновки

Аналіз дослідження надав можливість оцінити прагнення дитячих бібліотекарів до самоосвіти. Здобуті нові знання та навички фахівців, підтверджені отриманими сертифікатами, вказують на бажання бібліотекарів надолужувати втрачене під час обмежень, з метою рухатися далі. Показовий приклад – навчання дитячих бібліотекарів з м. Олександрія, які за 2 роки взяли участь у 481-у занятті та отримали 202 сертифікати.

Пропонуємо фахівцям окремі дані презентації використати задля розширення професійних контактів, пошуку нових пріоритетів, ідей співробітництва. Це можуть бути «Діаграми», «Таблиці», як-то:

- джерела отримання інформації
- платформи навчань
- форми навчань та їх організаторів
- проведені заходи

Висновки

- форми навчань та їх організаторів
- проведені заходи

Крім цього, є ще нюанси, на які варто звернути увагу респондентам не лише даного опитування, а взагалі, під час будь-яких соціологічних /маркетингових досліджень.

А саме:

- не точність у кількісних показниках та порівняннях
- відповіді на питання часто не конкретні, так би мовити, «розмиті»
- уникнення відповідей на окремі питання та інше.

Приклади з дослідження.

На питання 8 «Назвіть практичні дії, заходи, проведені бібліотекою після навчань» дали відповідь усього 45,0% респондентів.

На 9 питання «Назвіть практичні дії, заходи, що плануєте провести після навчань» відповіли 50,0% респондентів.

Висновки

Тобто, 5,0% респондентів не надали відповідей взагалі.

Ці помилки, скоріш за все, вказують на неуважність тих, хто бере участь у заповненні анкет, або ж – несвоєчасне ведення фахівцями статистики, методичної роботи тощо. Зрозуміло, що усе це призводить до не точних даних, аналітичних висновків тощо.

Сподіваємось, що результати дослідження допоможуть краще зрозуміти як сприяють професійні навчання на розвиток дитячих бібліотек в соціокультурному просторі громади. У цьому контексті доречним буде вислів учасника даного дослідження: «Усі заходи (тобто, навчання) були цікавими і несли корисну інформацію, яку ми впроваджуємо в свою щоденну роботу».

Видавець:

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка

вул. Шевченка, 5

м. Кропивницький

25006

Телефон/факс: (0522) 32 – 15 – 26

<http://librarychl.kr.ua>

E-mail: 02219398@mail.gov.ua